

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1921 kl. 1 e. m.

*Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 4,
i anledning av väckt motion angående omorganisation av
undervisningsväsendet.*

I en inom första kammaren väckt och till första kammarens första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 148, har herr *Lindhagen* hemställt, att riksdagen ville anhålla hos regeringen, att undervisningen i skolorna måtte så omorganiseras:

att all landets ungdom blir likvärdigt uppfostrad till högre bildning, lämpad efter olika önskningsar, anlag och uppgifter;

att staten övertager kostnaden för denna ungdoms underhåll och undervisning under lärotiden, i den mån den ej kan annorstädes bestridas;

att i undervisningsplanen ingår även fostran i karaktärsdaning, medkänsla, praktiskt arbete och kroppskultur;

att den nuvarande skolans favoriter, den receptiva ungdomen, ej undantränger omtanken om den produktiva ungdomen, som är mera lagd för att tänka själv; samt

att största misstro ägnas åt projekten om urval genom lärarekåren för tillträde till högre lärokurser eller med andra ord en byråkratis nyckfulla och känslolösa förfogande över barnens själar och framtids öden utan dessas och deras målsmäns samtycke, varigenom dessutom skulle tillskapas en ny överklass.

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Otvivelaktigt äro flera av de synpunkter, som framförts i förevarande motion, beaktansvärda. Särskilt vill utskottet framhålla, att det synes utskottet synnerligen angeläget, att vid den förestående omorganisationen av undervisningsväsendet större hänsyn toges till de ungas olika fallenhet och begåvning, kroppsliga och andliga utveckling och över huvud taget till sådana yttre och inre omständigheter, som

Utskottet.

böra uppmärksammas vid bedömandet av lärjungarnas lämplighet för fortsatt utbildning. Då de individuella anlagen och utvecklingsmöjligheterna lätt felbedömas, bör synnerlig varsamhet ägnas behandlingen av frågan om urval för tillträde till högre lärokurser. Utskottet tager emellertid för givet, att de synpunkter, som motionären i förevarande motion framfört såväl i nyssnämnda som i övriga av honom angivna hänseenden, i den mån de innefatta praktiskt genomförbara och i övrigt för vårt undervisningsväsende gagnande uppslag, bliva beaktade vid genomförandet av den tillämnade skolreformen.

Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motion icke måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 mars 1921.

På utskottets vägnar:

TH. BORELL.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Borell, Lundberg, Carlsson, friherre Barnekow, Grevesmühl, Strutz* och *Johansson* i Tväråselet.
